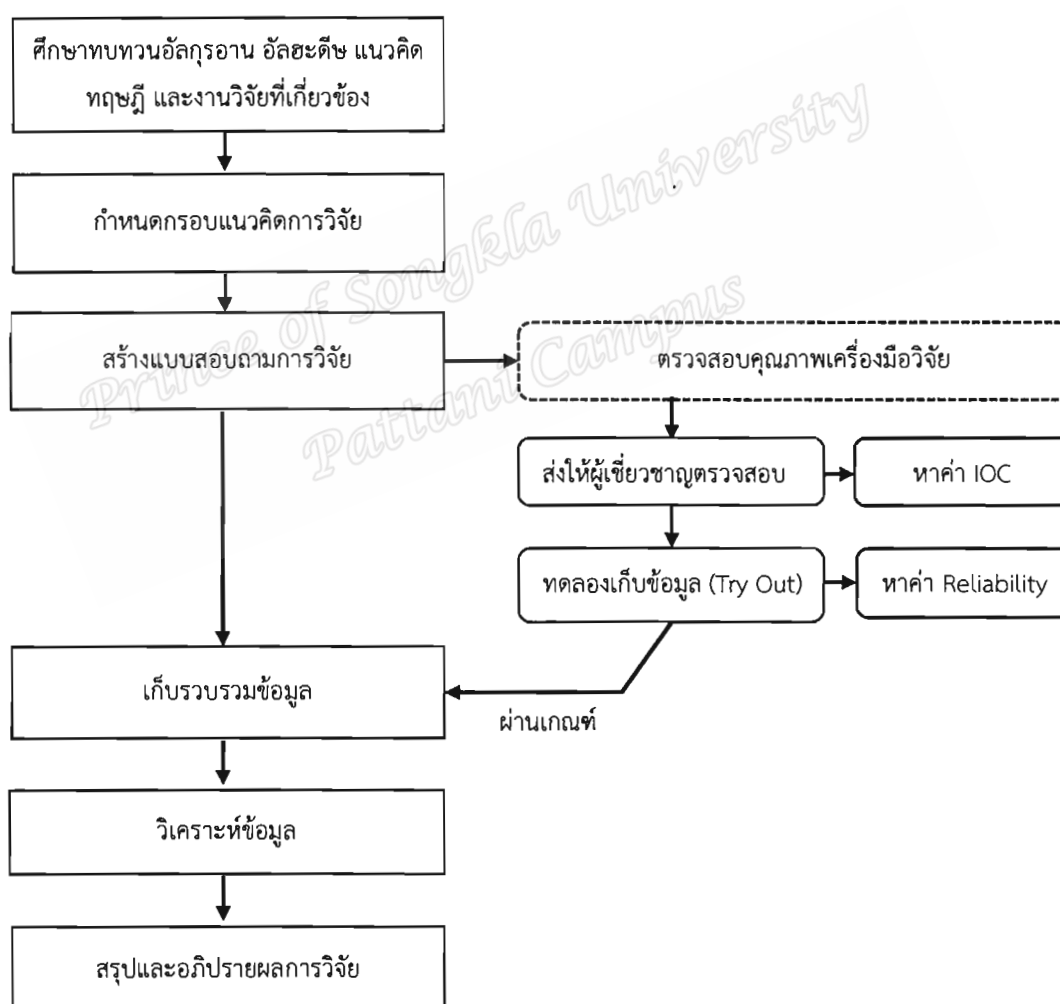

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักวะสะฎียะฮ์ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ โดยสรุปวิธีดำเนินการวิจัยของการศึกษาวิจัย ดังปรากฏในแผนภาพ ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3.1 สรุปกระบวนการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยนี้ คือ ครูโรงเรียนเอกชนในระบบ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่สอนศาสนาควบคู่สามัญ จำนวน 5,286 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 65 โรงเรียน เมื่อแบ่งตามอำเภอ มีจำนวนของโรงเรียนครู และนักเรียน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ที่	อำเภอ	โรงเรียนเอกชนในระบบ ที่สอนศาสนาควบคู่สามัญ		จำนวนครูผู้สอน (คน)
		โรงเรียน (โรง)	นักเรียน (คน)	
1	เมืองปัตตานี	9	11,352	893
2	หนองจิก	5	6,066	508
3	ยะหริ่ง	4	3,751	288
4	ปะนาเระ	5	5,024	446
5	ยะรัง	9	7,974	589
6	มายอ	10	6,549	548
7	โคกโพธิ์	8	6,878	607
8	แม่ลาน	1	215	22
9	สายบุรี	9	12,335	1,107
10	ทุ่งยางแดง	4	2,947	257
11	ไม้แก่น	1	85	21
12	กะพ้อ	0	0	0
	รวม	65	63,176	5,286

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี (2560)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ครูโรงเรียนเอกชนในระบบ ซึ่งจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967 อ้างถึงใน กัลยา วาณิชยปัญญา) แล้วจึงใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยพื้นที่อำเภอเป็นเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วน มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนประชากร
 e แทน ค่าความคลาดเคลื่อน .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{5,286}{1 + 5,286(.05)^2}$$

$$= 371.86$$

หรือประมาณ 372 คน

ดังนั้น จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำสำหรับการศึกษาจากประชากรครั้งนี้จำนวน 372 คน จากประชากรทั้งหมด 5,286 คน จากนั้นจึงหาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้อำเภอเป็นเกณฑ์ โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$nh = (Nh / N) * n$$

โดยกำหนดให้ nh หมายถึง ขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละอำเภอ
 Nh หมายถึง จำนวนประชากรครูผู้สอนในพื้นที่อำเภอนั้น
 N หมายถึง จำนวนประชากรครูผู้สอนทั้งหมด
 n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

จากการคำนวณแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนนี้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี หลังจากการเก็บข้อมูลมาครบถ้วนแล้ว แบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 415 คน จากโรงเรียนจำนวน 65 โรงเรียน รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

ที่	สนง.สช.อำเภอ	จำนวนครูผู้สอน	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	เมืองปัตตานี	893	70
2	หนองจิก	508	40
3	ยะหริ่ง	288	22
4	ปะนาเระ	446	35
5	ยะรัง	589	46
6	มายอ	548	43
7	โคกโพธิ์	607	48
8	แม่ลาน	22	2
9	สายบุรี	1,107	87
10	ทุ่งยางแดง	257	20
11	ไม้แก่น	21	2
12	กะพ้อ	0	0
	รวม	5,286	415

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาอิสลามและสามัญ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

โรงเรียนของผู้ตอบ รวมถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการนำหลักวะสะฎียะฮฺมาปรับใช้ในการบริหารโรงเรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยใช้หลักวะสะฎียะฮฺ ซึ่งแบ่งประเด็นคำถามออกเป็นหลักด้านต่างๆ คือ 1)หลักความยุติธรรม 2)หลักความรับผิดชอบ 3)หลักความดีและจริยธรรม 4)หลักการศึกษาหรือ 5)หลักการเสริมพลัง และหลักการตรวจสอบ โดยเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคตามความคิดเห็นของครูที่อาจทำให้การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักวะสะฎียะฮฺประสบปัญหาในเชิงปฏิบัติ ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการนำหลักวะสะฎียะฮฺไปใช้ในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

3.2.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.2.1.1 การสร้างแบบสอบถาม

ก. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักวะสะฎียะฮฺมาปรับใช้ในการบริหารโรงเรียน แล้วกำหนดขอบเขตประเด็นข้อคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย

ข. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามสำหรับการสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักวะสะฎียะฮฺตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

ค. ร่างแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมสมบูรณ์แบบของแบบสอบถาม

ง. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจึงดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในขั้นต่อไป

3.2.1.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ก. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ คน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติของตัวแปรที่ศึกษา (Item Objective Congruence Index :IOC) ใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 โดยเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

ข. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการตรวจสอบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป โดยผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นพบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ซึ่งถือว่าเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ค. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว จัดพิมพ์เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ดำเนินการขอหนังสือรับรองและหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 นำแบบสอบถามและหนังสือแนะนำตัวไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยประสานเครือข่ายครูและผู้บริหารขอความร่วมมือครูในการตอบแบบสอบถาม โดยช่วงเวลาของการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการลงพื้นที่ระหว่าง เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม พ.ศ. 2561

3.3.3 รับแบบสอบถามคืนหลังจากส่งแบบสอบถามแล้ว 15 วัน พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่ได้ส่งไปยังโรงเรียนได้รับกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 415 ฉบับ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังรายละเอียดดังนี้

3.4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้เทคนิควิธีการทางสถิติของเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครู โดยเป็นการทดสอบสมมุติฐานแบบสองทาง มีสูตรที่ใช้ในการคำนวณ ดังนี้

3.4.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ศึกษา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.4.2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อกำหนดให้	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแต่ละข้อในแบบสอบถาม
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3.4.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อกำหนดให้	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

3.4.2.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

เมื่อกำหนดให้	SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละข้อ
	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2.5 ทดสอบโดยสถิติ t-test ตามสูตร ดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}} \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อกำหนดให้	t	แทน	ค่าการแจกแจงของที (t-Distribution)
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างชุดที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างชุดที่ 2
	S_p	แทน	ค่าความแปรปรวน
	n_1	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างของข้อมูลชุดที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างของข้อมูลชุดที่ 2

3.4.2.7 ทาค่าทดสอบ f-test

โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) โดยใช้สูตร

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

เมื่อกำหนดให้	F	แทน	ค่าการแจกแจงของที (t-Distribution)
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.4.1 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาอิสลามและสามัญ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน เป็นต้น เป็นการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

3.4.1.2 วิเคราะห์ระดับการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักกะสะฎียะฮ์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของ ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2549) ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3.4.1.3 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักวะสะฎียะฮ์ในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test เมื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม และใช้ f-test เมื่อเปรียบเทียบมากกว่า 2 กลุ่ม

3.4.1.4 วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะการใช้หลักวะสะฎียะฮ์ในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ซึ่งประกอบด้วยคำถามเลือกตอบและคำถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยวิธีการสรุปเนื้อหาข้อเสนอแนะและจัดหมวดหมู่ในแต่ละด้าน แล้วนำมาเรียบเรียงประกอบการนำเสนอผลการวิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus